

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/287/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1621200662
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1621200662.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a JUDr. Blanky Podmajerskej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: K. D., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práca, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Záhorácka 2942/60A, 901 01 Malacky, dieťa rodičov: matka - B. G. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXXX/X, XXX XX E., a otec - D. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXXX/X, XXX XX E., zastúpený JUDr. Barborou Vrbovou, advokátkou so sídlom Wilsonova 6, 811 07 Bratislava, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Malacky zo dňa 12.05.2021, č.k. 8P/22/2021-13, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa m e n í tak, že otec je povinný na čas do nadobudnutia vykonateľnosti rozhodnutia vo veci samej o výživnom na maloletú, vedenej na Okresnom súde Malacky, pod. sp. zn. 8P/22/2021, platiť výživné na maloletú K. D., nar. XX.XX.XXXX, vo výške 100 eur mesačne, vždy do 15 dňa v mesiaci k rukám matky, počnúc dňom 12.05.2021.

Vo zvyšku sa návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

1 .Okresný súd Malacky uznesením zo dňa 12.05.2021, č.k. 8P/22/2021-13, uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej K. D., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 200 eur mesačne, počnúc vydaním neodkladného opatrenia, k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d), § 329 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 366 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), keď vyhodnotil ako vysoko pravdepodobné, že otec na výživu maloletej neprispieva. Mal za preukázané, že rodičia sú manželmi, z ich manželstva pochádza maloletá K. a ich vzájomné práva a povinnosti k maloletej doposiaľ neboli upravené súdnym rozhodnutím. Oboznámil sa s návrhom matky a pripojenými listinnými dôkazmi, z ktorých zistil, že rodičia maloletej sú manželia a v súčasnosti nežijú v spoločnej domácnosti, z ktorej sa otec odsťahoval v novembri 2011 a od tejto doby sa podľa vyjadrenia matky žiadnym spôsobom nepodieľa na starostlivosti o maloletú ani neprispieva na jej výživu. Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu matky vychádzal z jej tvrdení a mal za to, že otec si zatiaľ nezačal plniť svoju vyživovaciu povinnosť k maloletej. Konštatoval, že matka požadovala určit' neodkladným opatrením výživné pre maloletú vo výške 200 eur mesačne s poukazom na skutočnosť, že otec na maloletú poberá prídavok na dieťa vo výške 104,51 eur mesačne, zároveň dostáva daňový bonus a je zamestnaný s čistým príjmom vo výške cca 2.000 eur mesačne, kým matka dosahuje príjem vo výške cca 1.000 eur mesačne. Súčasne poukázal na skutočnosť, že matka podala aj návrh vo veci samej, a preto rozhodnutie o komplexnej úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej (zverenie dieťaťa, úprava výšky výživného, prípadná úprava styku otca s maloletou) vydá až po náležitom dokazovaní.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu odvolanie otec, navrhujúc odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietne. Súdu prvej inštancie vytkol, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP). Tvrdil, že matka v odôvodnení svojho návrhu v zásadných veciach zavádza, keď neuviedla presný termín jeho odchodu zo spoločnej domácnosti z dôvodu, že do dnešného dňa z nej neodišiel. Poukázal na skutočnosť, že rodičia strávili spoločný víkend v meste Piešťany v dňoch 21. až 23.05.2021, čo je zrejme aj z predloženého dokladu o platbe za daný pobyt. Potvrdil, že pracuje v Rakúskej republike, nemá tam k dispozícii žiaden služobný byt, pravidelne prispieva na spoločnú domácnosť a uhrádza všetky náklady maloletej od záujmových aktivít až po oblečenie, platby za bývanie a náklady, ktoré v daný mesiac vzniknú a je potrebné ich uhradiť (k odvolaniu pripojil doklady o úhrade týchto nákladov). Je mu ľúto, ako ho matka vykreslila v návrhu, pričom opak je pravdou. Zdôraznil, že je rodičom, ktorý sa o maloletú stará a v rámci jej záujmu jej nič neodoprie, pričom sa snaží pracovať a zarábať tak, aby maloletej nikdy nič nechýbalo. Klamlivé tvrdenia matky pokladal za ospravedlňovanie si jej vlastného zlyhania, keď si neplnila svoje materské povinnosti z dôvodu, že určitú dobu mala milenca.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v plnom rozsahu potvrdil. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považovala za správne po vecnej aj formálno-právnej stránke, vychádzajúce z predbežne náležite zisteného skutočného stavu veci, ako aj zo správnej interpretácie konkrétnych procesných a hmotnoprávných ustanovení zákona, a súladné s najlepším záujmom maloletej, ktorej životná úroveň nemôže byť až do doby právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej ponechaná na svojvôli otca. Poukázala na to, že otec si začal riadne plniť vyživovaciu povinnosť až potom, ako sa dozvedel o podaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a výživné v sume 200 eur jej začal posilať až po doručení napadnutého rozhodnutia. Uviedla, že aj otcom predložené doklady o platbách svedčia o ich úhrade až od 17.02.2021. Trvala na svojom vyjadrení, že otec bol v čase podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odsťahovaný vo Viedni, kde býval v štvorizbovom byte, ktorý mu poskytol bezplatne na bývanie jeho nadriadený, a ktorý naďalej užíva. Až následne začal chodiť do ich spoločného trojizbového bytu v E., kde sa zdržiava približne dvakrát v priebehu pracovného týždňa, vždy v podvečerných či večerných hodinách a cez víkendy. Spochybnila otcom zdokladovanú platbu v sume 194 eur za nákup matracu, ktorý užíva otec. Potvrdila, že otec pravidelne prispieva na úhradu nákladov spojených s užívaním ich spoločného bytu v E. sumou 300 eur mesačne s tým, že ďalších 300 eur platí ona. Uviedla, že s otcom strávili spoločný víkend v D. (aby urobili radosť maloletej), platbu za pobyt platil otec. Upozornila, že otec na maloletú dostáva v Rakúsku „familien bonus“ vo výške 1.500 eur ročne a rodinné prídavky vo výške 104,51 eur mesačne, t.j. spolu 229,51 eur mesačne, pričom výživné určené napadnutým uznesením predstavuje sumu 200 eur. Poukázala tiež na skutočnosť, že otec vo svojom odvolaní nerozporoval výšku jeho príjmu, ani výšku ním poberaných rodinných prídavkov či „familien bonusu“. Vzhľadom na uvedené je, podľa jej názoru, potrebné považovať sumu 200 eur mesačne za výživné v nevyhnutnej miere. Vyjadrila presvedčenie, že v prípade zamietnutia jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia by otec prestal platiť určené výživné a aj ostatné náklady na maloletú. Pokladala za nevyhnutné dočasne upraviť právne pomery súvisiace s výživným na maloletú tak, ako ich v napadnutom uznesení ustálil súd prvej inštancie. Upozornila, že jednou zo zákonných podmienok rozhodovania súdu podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine je to, že rodičia dieťaťa spolu fakticky nežijú, ktorá podmienka môže byť s poukazom na právnu teóriu a rozhodnutia publikované pod R 15/1968, R 16/1966, splnená aj napriek tomu, že rodičia spolu bývajú.

5. Kolízny opatrovník sa vo vyjadrení k odvolaniu otca v plnom rozsahu stotožnil s napadnutým uznesením a jeho odôvodnením a navrhol ho potvrdiť. Uviedol, že pred podaním vyjadrenia mal snahu vykonať dňa 22.06.2021 neohlásené sociálne šetrenie v domácnosti rodičov, v ktorej však nikoho nezastihol. Následne na základe telefonických pohovorov s každým z rodičov samostatne dospel k záveru, že vzťahy medzi rodičmi sú v súčasnosti vážne narušené, obaja odmietajú možnosť obnovy ich manželského spoluzitia a zvažujú rozvod ich manželstva. Pokladal za zrejme, že rodičia spoločne nehospodária od novembra 2020, odkedy majú oddelené účty. Poukázal na skutočnosť, že vyjadrenia rodičov sa do značnej miery rozchádzajú v tom, či otec žije alebo nežije s matkou v spoločnej domácnosti, a akou mierou sa každý z nich podieľa na úhrade výdavkov maloletej. Z tohto dôvodu považoval za potrebné, aby bola vyživovacia povinnosť otca k maloletej upravená súdnym rozhodnutím, a to za účelom aspoň čiastočnej stabilizácie pomerov v rodine. K danému záveru dospel aj po zohľadnení

príjmových pomerov rodičov, ktoré matka uviedla vo svojom návrhu a ktoré otec v odvolaní žiadnym spôsobom nerozporoval.

6. Odvolací súd preskúmal vec napadnutú odvolaním otca, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 385 ods. 1 CSP, a odvolanie otca vyhodnotil ako čiastočne dôvodné.

7. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. V konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Formou procesného inštitútu neodkladného opatrenia podľa § 366 CMP, je možné nariadiť platenie výživného výlučne iba v nevyhnutnej miere. To znamená, že výživné určené neodkladným opatrením nevychádza z pomerov rodičov a maloletého dieťaťa zisťovaných v zmysle hmotnoprávneho predpisu (Zákon rodine), čo je povinnosťou meritórneho konania, ale zo skutočností vyplývajúcich zo samotného návrhu, resp. jeho príloh. Celkové pomery, ktoré determinujú spôsobilosť primárneho rodiča poskytovať dieťaťu výživu, sú rovnako ako u druhého rodiča, predmetom dokazovania v konaní vo veci samej. Výživné neodkladným opatrením nemožno preto určiť na základe predpokladaných pomerov povinného rodiča, ale len v miere nevyhnutnej pre zabezpečenie základných existenčných potrieb dieťaťa. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia podľa § 366 CMP je rozsah výživného, ktorý sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí. Neodkladným opatrením nerozhoduje súd o výške výživného podľa schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča a ani podľa celkových odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa. Uvedeným zákonným ustanovením mal zákonodarca na mysli uloženie povinnosti rodičovi, ktorého zákonná vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená, platiť výživné v takej miere, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená.

8. Odvolací súd v danej prejednávanej veci prihliadajúc na zásady a účel inštitútu neodkladného opatrenia (§ 325 ods. 1 CSP, § 366 CMP) a skutkový stav vyplývajúci z obsahu spisu, odvolania a predložených dôkazov (aj v rámci odvolacieho konania), sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o splnení podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia na uloženie povinnosti otcovi platiť výživné na maloletú v zmysle ust. § 366 CMP, avšak nestotožnil sa s určenou výškou výživného. Treba zdôrazniť, že ustanovenie § 366 CMP upravuje podmienky nariadenia neodkladného opatrenia uložením povinnosti platiť výživné v nevyhnutnej miere, ak nastane situácia, že výživa dieťaťa je ohrozená. Neodkladným opatrením sa výživné určuje v nevyhnutnej miere a je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného, pričom nie je rozhodujúce, že povinný je schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu. Na vydanie takéhoto rozhodnutia pritom postačí osvedčenie, že osoba povinná poskytovať výživné je rodičom a osvedčenie schopností a možností povinného. V danom konaní matka riadne osvedčila svoju situáciu, preukázala výšku svojho príjmu a jej vzťah s otcom maloletej. Sporné sú vyjadrenia rodičov týkajúce sa otázky ich spolužitia a hospodárenia, avšak je zjavné, že otec sa nezdržiava nepretržite v spoločnej nehnuteľnosti rodičov a ako sám preukázal na výživu maloletej prispel len sčasti platbami za ošetrovanie zubov (február 2021), poplatkami v škole (za jeden mesiac), platbami za krúžky (za dva mesiace) a kúpou topánok v hodnote 30 eur (marec a apríl 2021), teda ide o jednorazové nepravidelné platby. Je nepochybné, že maloletá K., ktorá je vo veku X rokov, má výdavky primerané veku na zabezpečenie jej základných potrieb, t.j. strava, ošatenie, hygienické potreby, prípadná zdravotná starostlivosť a podiel nákladov na bývanie. Odvolací súd konštatuje, že matka v konaní pred súdom prvej inštancie vyčíslila náklady na odôvodnené potreby maloletej a tieto aktualizovala v odvolacom konaní, pričom z rozpisu vyplýva, že priemerné mesačné výdavky na maloletú predstavujú sumu 465 eur a pozostávajú z poplatku za školné 12 eur, ostatné výdavky v škole 10 eur, platby za krúžky 60 eur, strava 180 eur, doprava 40 eur, oblečenie 50 eur, športové potreby 10 eur, hygiena 15 eur, voľný čas 10 eur, zdravotná starostlivosť a lieky 43 eur, dovolenky, darčeky a sporenie spolu 35 eur. S poukazom na charakter daného konania, ktorým je neodkladná úprava pomerov a ust. § 366 CMP odvolací súd musí konštatovať, že povinnosť platiť výživné na maloletú v sume 200 eur mesačne, t.j. takmer polovica nákladov na odôvodnené potreby maloletej, nespĺňa kritériá citovaného zákonného ustanovenia. Na základe ustálenia základných a nevyhnutných potrieb maloletej, ktoré boli matkou vyčíslené, nákladov súvisiacich s jej zdravotným stavom a nevyhnutných výdavkov spojených s jej vzdelávaním, odvolací súd odvodil potrebu určenia výživného na maloletú v nevyhnutnej miere v sume

100 eur mesačne tak, aby až do rozhodnutia súdu vo veci samej boli tieto zabezpečené. Vo výživnom v nevyhnutnej miere odvolací súd zohľadnil úhrady realizované otcom za bývanie, ktorých podiel pripadá aj na maloletú. Povinnosť otca prispievať na výživu maloletej a výška výživného bude ustálená v konaní vo veci samej, kde súd bude zisťovať možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov, ako aj odôvodnené potreby maloletého dieťaťa (§ 62 a nasl. Zákona o rodine) a prípadné príspevky rakúskych úradov vyplácané otcovi. Vo zvyšku odvolací súd návrh matky zamietol považujúc navrhovanú výšku výživného za nezodpovedajúcu nevyhnutnej miere.

9. Na základe uvedených dôvodov odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP.

10. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 396 ods. 1 CSP, § 58 CMP).

11. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).